

**Öskü Község Hőségriadó Terve
2017.**

A klímaváltozás egyik legfontosabb hatása, hogy a hőhullámok egyre gyakoribbá válnak. Hőhullámnak nevezik az egészségügyi szakemberek, amikor 3 egymást követő napon a hőmérséklet a 26,6 C fok küszöbérték feletti. Ezek, pedig egyre sűrűbben fordulnak elő.

Az elmúlt 2 évtizedben a hőhullámok száma és azok időtartama radikálisan megnőtt. Ez a folyamat az elkövetkező években, évtizedekben tovább folytatódik, klímakutatók szerint feltételezhető a hőhullámok számának és tartamának növekedése.

A hőségriadó tulajdonképpen a klímaváltozás negatív egészségi hatásainak megelőzésére való felkészülést, és az alkalmazkodás elősegítését szolgálja. Ennek érdekében működtetik az időjárás egészségi hatásait előrejelző rendszert.

I. A hőségriasztás fokozatai

1. Figyelmeztető jelzés (1. fok)

Ez csak egy belső használatra szánt figyelmeztetés, ha egy vagy két napig a napi középhőmérséklet várhatóan eléri vagy meghaladja a 25 C fokot. Ez csak a mentőszolgálatnak szóló jelzés. Ilyenkor a halálozás napi értékeinek kb. 15%-os növekedését jelzi előre a rendszer.

2. Készültség jelzés – riasztás a lakosság számára (2. fok.)

Erre akkor kerül sor, ha az előrejelzés szerint a napi középhőmérséklet várhatóan legalább három egymást követő napra eléri (vagy meghaladja) a napi 25C fokot (kb. 15%-os növekedés a napi halálozásban). Legalább egy napra eléri a napi középhőmérséklet a 27C fokot, ami pedig kb. 30%-os napi halálozás-növekedésnek felel meg. Ezek a magas napi átlaghőmérsékletek olyan környezet-egészségügyi kockázatot jelentenek a lakosság számára, amely indokolja az egészségügyi ellátó rendszer figyelmeztetését és a lakosság hőhullám alatti rendszeres tájékoztatását a megnövekedett egészségi kockázatokról.

3. Riadó jelzés (3. fok)

Kihirdetésére akkor kerül sor, ha várhatóan legalább három egymást követő napra eléri a napi középhőmérséklet a 27C fokot (kb. 30%-os a napi halálozásban). Ez a kánikula helyzet megfelel a 179/1999. (XII.10.) korm. rendelet 5. §. 2. bekezdés a) pontjában megfogalmazott „rendkívüli időjárási helyzet”-nek, amely a rendeletben előírt intézkedések elrendelését indokolja.

II. Riasztó rendszer működése

I. fokozat: belső figyelmeztetés, amely az Országos Mentőszolgálatnak szól.

II. fokozat: az EU által támogatott EuroHeat hőhullám előrejelző rendszere, valamint az Országos Meteorológiai Intézet adatai alapján a **hőségriasztást az országos tisztifőorvos elrendeli az ÁNTSZ intézetei részére**, akik intézkednek a kórházak, valamint a házi orvosok és a védőnői szolgálat felé.

Egyidejűleg tájékoztatást kap: Országos Mentőszolgálat, Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, önkormányzatok.

A lakosság tájékoztatása írott és elektronikus médián keresztül történik.

Egyes érintettek intézkedései

Az **ÁNTSZ intézetei** értesítik a kórházakat a rendkívüli időjárási helyzetről, és speciális ápolási teendők alkalmazására intézkedik. Ugyancsak értesítik a **háziorvosi szolgálatot** a rendkívüli időjárási helyzetről, felhívja a figyelmet a veszélyeztetett lakosságcsoportok fokozott figyelemmel kísérésére, a sürgősségi gyógyszerkészlet feltöltésére, a gyógyszerek hűtőszekrényben való tárolására, a gyógyszerek mellékhatásainak megelőzésére, a háziorvosokat és gyógyszerészeket a lakosság tanácsokkal és információval való ellátására.

Értesítik az önkormányzatokat, felhívják a figyelmet a következő intézkedések megtételére: Hőségtervek aktiválására.

- Szociális ellátó intézményekben (házi gondozó szolgálat, családsegítő szolgálat) egy meghatározott feladatsor elvégzésére.
- Ivóvíz biztosítása a közterületeken
- Gyakoribb locsolás az esti órákban (közutak, parkok)
- Igénybe vehető légkondicionált közintézmények listájának közzététele
- Hosszantartó aszály esetén fellépő hőség hullám idején fokozott ellenőrzés a megfelelő minőségű ivóvíz biztosítása érdekében.
- A vízkorlátozással kapcsolatos helyi intézkedések elrendelésében való közreműködés.
- Villamos áramszolgáltatás zavartalanságának biztosítása
- Hajléktalanokkal való törődés, ivóvíz biztosítása
- Bölcsődék, óvodák, napközi otthonok, nyári táborok értesítése
- A lakosság tájékoztatása a veszélyekről és a megelőzés lehetőségeiről

III. fokozat

Ez rendkívüli, **katasztrófa helyzetnek** minősül, ebben az esetben a Fővárosi / megyei **védelmi bizottság dönt a rendkívüli intézkedések meghozataláról** az országos illetve regionális tisztifőorvos kezdeményezésére.

Egyes érintettek intézkedései:

- II. fokozatban leírtak végrehajtása
- megnövekedett betegellátás megszervezése (a mentőszolgálat bevethető egységei számának növelése, fekvőbeteg ágyak felszabadítása a sürgősségi esetek ellátására, megfelelő létszámú orvos és ápoló személyzet biztosítása, az ellátás technikai feltételeinek biztosítása, holttestek hűtésének biztosítása)

A lakosság teendői:

- A magas UV sugárzás miatt lehetőség szerint ne tartózkodjanak a tűző napon délelőtt 11 óra és délután 15 óra között.
- Folyamatosan gondoskodjanak a megfelelő UV sugárzás elleni védelemről (fényvédő krémek használata, sapka/kalap, laza világos ruházat viselése, árnyékban tartózkodás).
- A hirtelen nagy hőmérséklet ingadozás elkerülése érdekében a légkondicionált helyiségekbe való belépéskor megfelelő ruházatról gondoskodjanak, mivel a nyári meghűléses megbetegedések többsége ezáltal elkerülhető.

- A rendszeres folyadékpótlás biztosítása – ivóvíz fogyasztással! Emellett a só pótlásáról is gondoskodjanak (ásványvíz fogyasztása, sós ételek).
- Kerüljük a meleget!
- Hűtse lakását! Fontos a szobahőmérséklet mérése!
- Napközben tartsa az ablakokat csukva, használjon függönyt vagy egyéb sötétítőt.
- Lehetőleg éjszaka szellőztessen.
- Kapcsolja ki a nem fontos elektromos készülékeket (még a világítást is).
- Ha van légkondicionáló berendezése, ennek működtetése idején tartsa csukva az ajtót és az ablakot.
- Hőhullámok idején, amikor a külső hőmérséklet 35-39 C közötti, az ideális belső hőmérséklet 28 fok körüli. Nem javasolt a túlzott légkondicionálás.
- A ventilátort csak rövid ideig lehet használni, mivel kiszárítja a szervezetet!
- Fontos a fokozott folyadékpótlás!
- Ha a fent említettek nem valósíthatók meg, töltsön el legalább 2-3 órát légkondicionált helyen.
- A következő nyárra gondoljon arra, hogyan hűtheti lakását („hideg” festék, párologató, zöld 4 növények).
- Tartsa testhőmérsékletét alacsonyan, és fogyasszon sok folyadékot, előzze meg a kiszáradást. Gyakran zuhanyozzon vagy fürödjön langyos vízben.
- Időseknél növelheti a hőség az elesés veszélyét.
- Használjon vizes borogatást, hűtse lábát langyos vízben.
- Viseljen világos, természetes alapanyagú, bő ruhát.
- Ha a napra megy, viseljen széles karimájú kalapot és napszemüveget.
- Rendszeresen fogyasszon folyadékot, ne fogyasszon alkohol és magas cukortartalmú italokat. Fontos a só pótlás!
- Fogyasszanak ásványvizet!
- Vízmérgezés veszélye!
- A koffein vízhajtó hatására is fel kell hívni a figyelmet!
- Ha rendszeresen szed gyógyszert, kérdezze meg kezelőorvosát, hogyan befolyásolják a gyógyszerek a folyadékegyensúlyt.
- A lázas betegekre különösen oda kell figyelni!
- Fokozattan ügyeljünk a lázas gyermekek folyadékpótlására!
- Ellenőrizze testhőmérsékletét! Fontos tudatosítani, hogy ha a testhőmérséklet 38 fok fölé emelkedik, az már káros az egészségre. 39 fok felett hőség! 40 fok felett életveszélyes állapot!
- Tárolja gyógyszereit megfelelő hőmérsékleten Ha a szobahőmérséklet 25 fok fölé emelkedik, célszerű a gyógyszereket hűtőben tárolni akkor is, ha ez nincs ráírva a dobozra!
- Keresse fel orvosát, ha krónikus betegségekben szenved, vagy többféle gyógyszert szed.
- Ha bármi szokatlan tünetet észlel, azonnal keresse fel orvosát. Tájékozódjon az igénybe vehető segítségéről.

Légkondicionált közforgalmi intézmény a községben nincs.

Ivóvíz-vételi lehetőségek a községben találhatóak:

1. Öskü Község Önkormányzata, 8191 Öskü, Szabadság tér 1.
2. Tasner Antal Általános Iskola, 8191 Öskü, Mecset u. 3.
3. Napsugár Óvoda, 8191 Öskü, Szabadság tér 2.
4. Művelődési Ház, 8191 Öskü, Mecset u. 2.

5. IKSZT, 8191 Öskü, Mecset u. 3.

Öskü Község Hőségriadó Tervébe bevont intézkedési jogkörrel rendelkező személyek, és elérhetőségeik:

1. Ángyán Tamás, polgármester, 06-70-360-79-60
2. Borteleki Istvánné, jegyző, 06-70-931-35-22
3. Tóth István, falugazda, 06-70-456-59-02
4. Gelencsér Kinga, védőnő, 06-70-374-76-98
5. Hajdu Zsuzsanna, Családsegítő Szolgálat, 06-70-339-10-35
6. Dr. Nap Zsuzsanna, háziorvos, 06-88-497-165

Veszélyhelyzet esetén kérjük az önkormányzati hivatal ügyintézőinek segítségét is.
Azonnali sürgős esetben hívja a mentőket a 104-es telefonszámon!

Ángyán Tamás
Öskü Község Önkormányzat nevében
Ángyán Tamás polgármester
Helyi Polgári Védelem vezetője

